

Berättelse

över verksamheten arbetsåret

1933-1934

Förslag till

Dagordning

vid årsmötet med

A. B. F:s Lokalavdelning i Hälsingborg

Tisdagen den 22 maj 1934 kl. 7,30 em.

i Folkets Hus C-sal.

1. Mötet öppnas.
 2. Val av ordförande för mötet.
 3. Val av justeringsmän.
 4. Styrelsens årsberättelse.
 5. Revisorernas berättelse.
 6. Beslut om ansvarsfrihet.
 7. Inkomst- och utgiftsstat för 1934—1935.
 8. Val av 4 styrelseledamöter och 2 suppleanter.
 9. Val av 3 revisorer och 1 suppleant.
 10. Nya ärenden.
 11. Medverkan av A. B. F:s sångcirkel under ledning av folkskollärare hr B. Årman.
 12. Avslutning.
-
-

Verksamhetsberättelse

för tiden 1 maj 1933 – 30 april 1934

Anslutna organisationer och deras anslag.

Till lokalavdelningen, vari personligt medlemskap ej förekommer, ha under året varit anslutna 39 anslagsgivande organisationer. Sammanlagt ha deras anslag uppgått till 2,360: 44 kronor. Förteckning över dem återfinnes i den ekonomiska berättelsen. Ett tiotal ideella organisationer ha varit avgiftsfritt anslutna. Samtliga organisationer ha utsett ombud, vilka jämte representanter för studiecirkelarna kallats till kvartals- och årsmöten och utgjort den beslutande lokalavdelningen.

Årets anslagssumma motsvarar cirka 4,700 medlemmar, vilket utgör en ökning med cirka 35 procent mot föregående år.

Nyttillkomna organisationer utmärkas i förteckningen med en asterisk (*).

Övriga anslag, avgifter och gåvor.

Stadens anslag har även under året utgjort 3,000 kronor. Denna summa har emellertid i betraktande av den livligt ökade cirkelverksamheten med starkt inslag av avgiftsbefriade arbetslösa och med tanke på att avdelningen ej kan erhålla det landstingsanslag, som på andra håll utgår med 25—30 kronor per cirkel, visat sig vara otillräcklig. Från de kooperativa företagen har erhållits 425: — kronor. H. I. F. har även i år visat sitt intresse för avdelningens verksamhet och anslagit 200 kronor till densamma.

Cirkelmedlemmarnas avgifter ha under året utgjort 4,402: — kronor, vilket utgör en minskning mot föregående år av cirka fyra och en halv procent. Härvid må dock bemärkas, att an-

talet arbetslösa medlemmar i cirklarna under innevarande år ökats till nära nog dubbla antalet mot föregående år.

Cirkelmedlemmarnas egna avgifter ha räckt till att bestrida cirka femtio procent av såväl lärareavgifter som lokalhyror.

Av köpman R. Zoéga samt Hälsingborgs Jacquardväveri A.-B. har avdelningen haft glädjen mottaga penningbidrag till sin verksamhet, och från Lokmännens studiecirkel har skänkts en jordglob såsom gåva till Studiehemmet, för vilka bidrag vi härmed frambära ett varmt tack.

Ävenså vill styrelsen begagna detta tillfälle till att uttala ett tack till de fackföreningar samt lärare och medlemmar i studiecirkel, vilka genom frivilliga bidrag gjort det möjligt för avdelningen att inköpa en balloptikonapparat.

Studiecirkelarbetet.

67 cirklar ha under året varit i verksamhet. Det betyder en ökning av fjolårets rekordsiffra med två cirklar. Många ha arbetat på andra, tredje och fjärde året. I dem har av förklarliga skäl medlemsantalet varit lägst. Men i gengäld ha dessa cirklar visat det som är eftersträvansvärt i allt studiearbete: fördjupning och stabilisering av studierna.

Sammanlagda antalet medlemmar har varit 965, varav 252 kvinnliga eller cirka 26 procent. Det betyder en ökning mot föregående år, då siffrorna voro respektive 914, 207 och 23.

Totalökningen utgöres av 51 medlemmar eller cirka 5 procent. Antalet arbetslösa cirkeldeltagare har starkt ökats. I fjol fanns det 124 på grund av arbetslöshet avgiftsbefriade medlemmar i cirklarna, i år har siffran varit 223. Dessutom ha 26 medlemmar i cirkeln på Vanförestalten varit befriade från att erlägga vederbörlig avgift.

Detta har givetvis verkat förryckande på avdelningens ekonomi och vållat styrelsen åtskilligt bryderi, när det gällt att med de begränsade medel, som stå den till buds, få debet och kredit att gå ihop. Försök ha gjorts att få de arbetslösa cirkelmedlemmarna räknade som deltagare i A. K.-kurser och att följaktligen få deras kursavgifter betalade med A. K.-medel. Fördenskull har såväl arbetslöshetskommittén i Hälsingborg som A. K:s ungdomsavdelning uppvaktats med skrivelser. Från bägge hållen har stort intresse visats vår anhållan och det erkännansvärda däri poängterats, men med nuvarande direktiv och bestämmelser har ingen formell möjlighet funnits att i handling behjätta densamma.

Cirklarna ha liksom i fjol hållit i medeltal 23 sammanträden. Deras ämnesval och fördelning på olika organisationer framgår av följande tablå.

Cirkel- n:r	Ämne:	Organisation:	Antal medl.
991	Engelska språket	A. B. F.	13
1003	"	S. D. U. K. "Frihet"	16
1364	"	A. B. F.	13
3212	"	"	14
3457	"	"	14
3538	"	Handelsarb.-förb. avd. 64	9
3539	"	A. B. F.	19
3649	"	S:ta Marias personal	8
3682	"	A. B. F.	8
3683	"	"	14
3756	"	"	18
3758	"	"	11
3843	"	"	13
3883	"	"	11
3885	"	"	16
3886	"	"	17
5760	"	"	10
8584	" (talkurs)	"	7
8828	"	Tullmannaförb. Hbgs-avd.	8
1097	Tyska språket	A. B. F.	13
3648	"	"	10
4414	"	"	12
8581	"	"	14
1365	Esperanto	"	12
1366	"	"	15
1284	Föreningskunskap	S. D. U. K. (Eskilsminne-sekt.)	12
3661	"	Socialistiska ungd.-klubben ...	18
5343	"	Esperantoklubben	10
5883	"	S. D. U. K. "Frihet"	8
8824	"	Murareförb. avd. 6	11
3887	"	S. D. U. K. (Råå)	12
10097	"	Sjöfolksförb. Hbgs-avd.	30
3757	Fören.-kunskap och Svenska språket	Hbgs Hembiträdesförening ...	10
3662	Fackfören.-kunskap	Kommunalarb.-förb. avd. 77 ...	15
5342	"	A. B. F.	10
5761	"	"	14
8586	"	Byggnadsträarb.-förb. avd. 4 ..	12
8587	"	Textilarb.-förb. avd. 22 o. 54 ..	12
8588	"	Grov- o. Fabriks avd. 74	16
8827	Fackfören.-kunskap o. Svenska språket	Typografiska föreningen	15
3841	Matematik	A. B. F.	12

4413	Matematik	Telefon o. Telegrafs avd. 10...	12
8582	"	A. B. F.	8
8583	"	Metalls avd. 31 Hbg	10
8585	"	Postmanaklubben	11
284	Bokförling	Kommunarb.,förl. avd. 120 ...	8
1328	"	A. B. F.	24
8589	"	Kamratförl. "De vanförlas väl".	26
3650	Svenska språket	A. B. F.	16
8825	"	Postmannaklubben	11
481	Stenografi	A. B. F.	11
854	Kommunalkunskap	Murareförl. avd. 6	16
3456	"	Kommunalarb.-förl. avd. 7 ...	12
3840	Medborgarkunskap	Grov- o. Fabriks avd. 76	12
3536	Talteknlk	A. B. F.	24
3884	Sång	"	16
5341	"	S:ta Marias personal	18
3888	Psykopatologi	"	48
4415	Konsthistoria	"	28
2058	Litteraturhistoria och		
	Svenska språket	A. B. F.	14
2051	Elektroteknik	Lokmannaförl. avd. 23 o. 37 ..	38
4416	Nationalekonomi	S. D. U. K. "Frihet"	8
1009	Intern. spörlsmål	A. B. F. och Genève-kommittén	14
3537	Socialism	Träindustriarb.-förl. avd. 30 ..	9
5759	"	De org. arbetslösa fören.	20
8826	"	S. D. U. K. "Frihet"	14
3842	Kommunism	Socialistiska arb.-kommunen ..	12

Olika yrkesgrupper,

som deltagit i lokalavdelningens cirkelverksamhet under året, procentuellt uträknat på totalsumman deltagare (965 stycken):

Sjukvårdspersonal	11,4 %
Kontorister	9,8 "
Handels- och lageranställda	9,7 "
Grov- och fabriksarbetare	8,9 "
Metallarbetare	8,8 "
Träarbetare	5,2 "
Kommunalarbetare	4,6 "
Järnvägsmän	4,3 "
Murare	3,7 "
Sjömän	3,6 "
Vanförelanstaltens elever	3,1 "
Livsmedelsarbetare	2,8 "

Hembiträden (inkl. hustrur)	2,6	%
Posttjänstemän	2,6	„
Typografer	2,4	„
Telefon- och telegrafarbetare	1,9	„
Textilarbetare	1,8	„
Skoarbetare	1,4	„
Elektriker	1,4	„
Tulltjänstemän	1,1	„
Frisörer	1,1	„
Transportarbetare (inkl. chaufförer)	1,0	„
Trädgårdsarbetare	1,0	„
Skrädderiarbetare	1,0	„
Målare	1,0	„
Restaurangpersoner	1,0	„
Diverse yrken	2,8	„
	<hr/>	
	100	%

I A. B. F.-cirklarna ha funnits deltagare från skilda organisationer jämte sådana, som ej tillhört särskild organisation.

Även i år har engelska språket studerats i det största antalet cirklar. Önskemål framkommo som bekant under fjolåret från A.B.F.-håll och förslag framfördes i pressen, att blivande A.B.F.-medlemmar skulle redan under sin folkskoltid beredas tillfälle att påbörja sina grundläggande studier i engelska språket, och förra årsmötet underströk dessa önskemål i en skrivelse till folkskolstyrelsen, vilken fattat det beslutet, att engelska språket hädanefter må förekomma alternativt med tyska i folkskolans sjunde klass.

Även ämnet föreningskunskap har varit påtagligt omhuldat, ett glädjande tecken i tider, då ungdomen i första hand bör fostras till att med förnuftets och andens vapen deltaga i den kamp mellan olika åsikter, som kan förekomma på samhällslivets olika områden.

Cirkeln i Internationella spörsmål har letts av fjolårets genëvestipendiat, hr Elon Magnusson och anordnats i samarbete med Genève-kommittén i Hälsingborg. Den har i sitt arbete följt Radiotjänsts föreläsningsserie i internationella ekonomiska spörsmål och således samtidigt utgjort en lyssnargrupp. Radiotjänsts föreläsningar ha i regel hållits varannan vecka, men cirkeln har sammanträtt varje vecka, och ledaren har sökt lägga arbetet så, att kursen bildat ett något så när avrundat helt. Denna kombination har givetvis varit ett experiment, men ett intressant sådant och ett gott bevis på hur A. B. F:s verksamhet kan varieras och anpassas efter olika förhållanden.

På S:ta Maria sinnessjukhus har en föreläsningssirkel arbetat på tredje året under ledning av sjukhuschefen, doktor F. Velander. Cirkeln har varit statsunderstödd. Den har, samtidigt som den givit sina medlemmar allmänbildning, även verkat direkt befrämjande på yrkesutbildningen. Föregående år ha psykologi och ärftlighetslära studerats, varför årets cirkel i psykopatologi kunnat sägas utgöra en fortsättning på dessa föreläsningsskurser.

En annan cirkel med direkt praktisk syftning har lokmännens i elektroteknik varit. Lokpersonalen blir efter elektrifieringen av statsbanorna i södra Sverge nödsakad deltaga i en av järnvägsstyrelsen anordnad obligatorisk kurs i ämnet, och den har då velat värdigt och väl bereda sig därför genom att bedriva frivilliga studier under innevarande vinter. Det visade intresset är värt en honnör, isynnerhet som man vet, att kursen krävt åtskillig uppoffring av fritid, pengar och krafter. Lektionerna ha på grund av denna yrkesgrupps tjänstgöringsförhållanden måst dubbleras för att samtliga deltagare skola ha fått komma i tillfälle att övervara dem. Cirkeln har haft sina sammanträden förlagda till Magnus Stenbocksskolans trivsamma biblioteksrum med tillgång till fysiksalen och ha letts av en av elektricitetsverkets ingenjörer.

Studiecirkeln i konst och konsthistoria har varit en nyhet inom hälsingborgsavdelningens verksamhet. Den har letts av konstnären Hugo Gehlin och slagit synnerligen väl ut. Den torde, om tillräckligt antal deltagare anmäla sig, komma att fortsätta som föreläsningssirkel i Jacob Hansens hus nästa år.

En annan nyhet för året har cirkeln i stenografi varit. Med den har ett mångårigt önskemål blivit realiserat.

Övrig verksamhet.

Studiecirkelarna äga som bekant enligt gällande bestämmelser möjlighet att föreslå föreläsningssämnen inom stadens föreläsningssörening, varigenom behovet av populärföreläsningar blir tillgodosett. Gratiskort till dessa ha genom lokalavdelningens expedition utlämnats till intresserade arbetslösa. Avdelningen har emellertid i anslutning till studiecirkelverksamheten anordnat tre föreläsningsserier. Den första behandlade "Socialismen" och hölls av A. B. F:s riksstudieledare G. Hirdman. I den hade även studieintresserade utom Hälsingborg beretts tillfälle deltaga. Dessutom hölls en offentlig dubbelföreläsning om "Det moderna arbetslivet". Vidare har en instruktionskurs för studiet av fackföreningskunskap hållits med hr O. Westerlund, Stockholm, som ledare. Även i skönlitteratur har en föreläs-

ningsserie varit anordnad. Den hade skriftställaren Ture Ner-
man som föreläsare. Han behandlade därunder det intressanta
avsnittet "Arbetaren i svensk diktning" och lade en ypperlig
grund för bildandet av studiecirkel i detta ämne. Samtliga
kurser voro synnerligen väl besökta och gävo ett gott utbyte.

För cirkelarna i engelska språket har rektor P. Manniche på
originalspråket hållit ett med ljusbilder belyst föredrag om "En
resa i England".

I Riksteaterns publikorganisation har avdelningen varit re-
presenterad. Ett hundratal av dess medlemmar ha anslutit sig
till nämnda organisation. En talkör under ledning av skåde-
spelaren vid Stadsteatern Arne Nyberg har bildats, men ej vun-
nit den massanslutning, som varit väntad och är nödvändig för
denna konststarts utövande.

Genom välvilligt tillmötesgående från föreningen Nordens
hälsingborgskrets ha tre stipendiater kunnat utses till nämnda
förenings sommarkurser på Hindsgavle i Danmark.

Sjömanskurs.

Även i år har lokalavdelningen stått som arrangör för en
statsunderstödd sjömanskurs, som pågått under tiden 22 jan.—
31 mars. Kursen har haft egen administration och bestyrelse,
vars självskrivne ordförande varit avdelningens ordförande. In-
struktören har fungerat som kursledare. Förutom understöd
av lotterimedel har kursen förfogat över deltagarnas arbetslös-
hetsunderstöd mot villkor, att den svarat även för kursdelta-
garnas lekamliga omvårdnad. För att detta på ett något så när
tillfredsställande sätt skall ha kunnat ske har även medel från
andra håll måst uppdrivas. Sjömanshuset i Hälsingborg har an-
slagit 500 kr., varjämte lokal på synnerligen förmånliga villkor
ställt till förfogande av styrelsen för Folkets hus. Även från
åtskilliga andra håll har stor välvilja och särskilt intresse visats
kursen, viket allt bidragit till att göra den lyckad och till att
motsvara de förväntningar, som ställts på den.

Propaganda och samkväm.

För propagandan i de anslutna organisationerna har ej myc-
ket arbete behövt nedläggas. Instruktören har emellertid vid
några tillfällen hållit föredrag i olika organisationer. Fjolårets
propagandaprospekt har även i år utdelats. För personalen på
S:ta Maria sjukhus ha särskilda propagandaprospekt utarbetats
av instruktören och studiekommittén därstädes. Till den under

fjolåret av instruktören och Killbergs bokhandel utarbetade litteraturförteckningen har supplement erhållits och utdelats.

Ett synnerligen talrikt besökt och mycket lyckat samkväm hölls på nyåret i samband med Ture Nermans föreläsningar. Till detta var även i år Den Internationale Høiskoles i Helsingör lärare och elever inbjudna, vilka även genom avdelningens försorg bereddes tillfälle att studera åtskilliga av stadens sevärdheter. A. B. F.-medlemmarna ha i gengäld varit inbjudna att gästa skolan vid av den anordnade samkväm.

Biblioteket.

Bokutlåningen har som vanligt i stort sett stått i samband med cirkelstudierna, för vilka även långlån av samlad litteratur ordnats. 1,483 boklån ha expedierats, vilket betyder en kraftig ökning mot föregående år, då motsvarande siffra var 971. 103 nya böcker ha under året tillkommit. Inköpen ha gjorts med tanke på studiecirkelnas arbete och ibland efter direkt hemställan från dem. Från sjömanskursen har erhållits ett anslag på 50 kronor, avsett för inköp av litteratur i föreningskunskap, med förmånsrätt för blivande sjömanskurser. Sammanlagda antalet böcker utgöres av 439 band.

Fackliga referensbiblioteket har även under året mottagit gåvor från föreningar och enskilda och förfogar för närvarande över samtliga fackförbunds minnes- och jubileumsskrifter. Till alla givare framföres ett varmt tack.

Styrelse och revisorer.

Den av årsmötet utsedda styrelsen har under året varit konstituerad sålunda: Wilh. Holmström ordförande, John Olsson vice ordförande och bibliotekarie, Hilmer Pettersson kassör, Karl Salomonsson instruktör, Ove Olsson sekreterare, E. Fehrm vice sekreterare och Axel Larsson expeditör.

I tur att i år avgå ur styrelsen äro W. Holmström, Hilmer Pettersson, Ove Olsson och Axel Larsson.

Styrelsen har under året hållit 23 protokollförda sammanträden.

Revisorer ha varit A. Axelsson, A. Wiberg och Axel S. Carlsson, vilken sistnämnde såsom medlem av stadsrevisionen jämväl fungerat som stadens revisor.

*

Till alla, som under det gångna verksamhetsåret gynnat avdelningens arbete och understött dess strävanden, vill styrelsen slutligen frambära ett varmt och värdsamt tack.

Hälsingborg i maj 1934.

Wilh. Holmström. Karl Salomonsson. Hilmer Pettersson.

John Olsson. Axel E. Larsson. Ernst Fehrm. Ove Olsson.

Ekonomisk förvaltningsberättelse.

Ingående balansräkning per den 1 maj 1933.

Tillgångar:

Inventarier	4,777: 90
Allmänna Sparbanken (innestående)	29: 65
	<hr/>
	Kronor 4,807: 55

Skulder:

Kassören (förskotterat)	24: 50
Kapitalbehållning	4,783: 05
	<hr/>
	Kronor 4,807: 55

Vinst- och förlust-konto:

Debet:

Annonser och trycksaker	185: 65	
Porton, tel.-avg., skrivmaterial o. d.	345: 87	
Försäkringspremier	19: 77	
Representationskostnader	141: 30	692: 59
Kassörsarvode	100: —	
Expeditorsarvode (A. E. Larsson)	300: —	
„ (H. Pettersson)	75: —	475: —
Ersättning för bortkommen klädespersedel enligt årsmötets beslut	50: —	
Ersättning till instruktören	50: —	
Rektor Manniche för föreläsning	5: —	
Hyra för balloptikon-apparat	15: —	
Litteratur till arbetslösa medlemmar	15: 75	
Radiolicens	10: —	
Diverse bud och transporter	36: 90	182: 65
Anslag till Studiehemmet		1,360: 62
„ „ Biblioteket		130: 29
Samkväm, föreläsningkurser och agitation		299: 20
Lärarearvoden och kursavgifter		5,887: —
Obetalda lärarearvoden		280: —
Avskrivning å inventarier		787: 89

Kr. 10,095: 24

Anslag från Kooperativa föreningar m. fl.:	Trpt	5,283: 44
Bageriföreningen Garanti	25: —	
" N:r 3	50: —	
Fältabackens inköpsförening	50: —	
Hälsingborgs Allmänna Bageriförening ...	150: —	
Hälsingborgs Idrotts-Förening	200: —	
Kooperativa Föreningen Svea	100: —	
Stattena Inköpsförening	50: —	
Gåvor från enskilda	55: —	680: —
Vallåkra o. Landskrona Esperantoföreningars bidrag till kostn. för lärare L. Puff	20: 16	
Genèvekommitténs i Hälsingborg bidrag till annonskostnader	20: —	
Diverse inkomster	22: 37	
Ränta å sparbanksmedel	31: 55	94: 08
Hälsingborgs Stads anslag		3,000: —
Frivilliga bidrag från fackföreningar, studiecirkelmedlemmar och -lärare, för inköp av balloptikonapparat		219: 85
Kapital-konto		817: 87
		<hr/>
	Kronor	10,095: 24

Studiehemmets omkostnadskonto:

Inkomster:

Hyresavgifter från studiecirkelarna	1,479: —
" " främmande föreningar	14: 50
" " för samkväm	3: 50
Restituerade hyresavgifter o. vattenskadekostnader	71: 16
Anslag från lokalavdelningen	1,360: 62
	<hr/>
	Kronor 2,928: 78

Utgifter:

Hyra till Folkets hus	1,600: —
Städning	539: —
Belysning och gas	214: 57
Golvlackering, rengöringsmedel m. m.	63: 53
Hyra för studiecirkelklar utom Studiehemmet	511: 68
	<hr/>
	Kronor 2,928: 78

Biblioteket under kalenderåret 1933.

Inkomster:

Statsanslag	263: 95
Anslag från cirklarna	12: 20
" " lokalavdelningen	535: 36
	<hr/>
	Kronor 811: 51

Utgifter:

Inköp och inbindning av böcker och tidskrifter	417: 89
Hyra	266: 66
Belysning	15: 20
Städning	66: 66
Postporto	3: 10
Ersättning för inventering	17: —
„ „ katalogiseringsarbete	25: —
	<hr/>
	Kronor 811: 51

Utgående balansräkning per den 30 april 1934.

Tillgångar:

Inventarier	4,485: 31
Innestående i Sparbanken i Hälsingborg	11: 20
Kontant i kassan	48: 67
	<hr/>
	Kronor 4,545: 18

Skulder:

Biblioteket (statsanslag för år 1934)	300: —
Obetalda lärarearvoden	280: —
Kapitalbehållning	3,965: 18
	<hr/>
	Kronor 4,545: 18

REVISIONSBERÄTTELSE.

Undertecknade, utsedda att granska A.B.F:s lokalavdelnings i Hälsingborg räkenskaper för arbetsåret 1933—1934, få efter fullgjort uppdrag avgiva följande utlåtande:

Enär räkenskaperna, som överensstämman med styrelsens förvaltningsberättelse, äro ordentligt förda samt försedda med behöriga verifikationer, tillstyrka vi full och tacksam ansvarsfrihet åt styrelsen för den tid denna revision omfattar.

Hälsingborg den 18 maj 1934.

AXEL S. CARLSSON.

Av Lokalavdelningen vald och jämväl av Stadsrevisionen förordnad revisor.

A. AXELSSON. A. WIBERG.

Av Lokalavdelningen valda revisorer.